

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“25” _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«Пропедевтика ортопедичної стоматології»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 221 Стоматологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

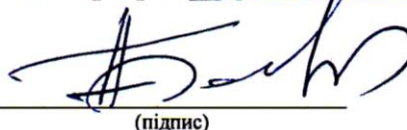
Курс навчання 2

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра ортопедичної стоматології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри ортопедичної стоматології „17”
червня 2020 року (протокол № 21).

Завідувач кафедри

О.Б. Беліков

(підпис)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
„24” червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

Н.Б. Кузняк

(підпис)

Чернівці – 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	ортопедичної стоматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, belikov@bsmu.edu.ua ; Гавалешко Василь Петрович – асистент кафедри, кандидат медичних наук, gavaleshko@bsmu.edu.ua ;
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ortopedichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	http://ortstom.bsmu.edu.ua/
E-mail	dantist@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марко Вовчка, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 52-98-69

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	-
Практичні заняття	50
Самостійна робота	40
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Пропедевтика ортопедичної стоматології – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти на фантомах, моделях певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з дефектами коронкової частини зуба, з частковою та повною адентією. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використають у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю. Студенти знайомляться з організацією та роботою зуботехнічної лабораторії та її підрозділів, клінічних кабінетів, оформленню документації.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);

- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	терапевтична стоматологія
гістологія, ембріологія та цитологія	ортодонтія
медична біологія	хірургічна стоматологія
медична та біологічна хімія	імплантологія
мікробіологія з основами імунології	менеджмент і маркетинг в стоматології

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студента теоретичних і практичних знань, необхідних майбутньому фахівцю, для можливості їх подальшого застосування при лікуванні пацієнтів оволодіння на пацієнтах методикою виконання певних стоматологічних маніпуляцій, які використовуються при лікуванні пацієнтів з повною відсутністю зубів, із щелепно-лицевими травмами, та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортопедичної стоматології.

6.2. Завдання: підготовка студентів до роботи в клінічному стоматологічному кабінеті шляхом вивчення стоматологічного обладнання, сучасних стоматологічних інструментів і матеріалів, правил роботи з ними; дезінфекції та стерилізації стоматологічного

інструментарію, ознайомлення з основними технологічними процесами виготовлення конструкцій незнімних та знімних зубних протезів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. інтегральні:

Здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю "Стоматологія" у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій.

7.2. загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іншою мовою.
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати автономно.
8. Вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми.
9. Здатність до вибору стратегії спілкування.
10. Здатність працювати у команді.
11. Навички міжособистісної взаємодії.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
13. Навички здійснення безпечної діяльності
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
16. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

1. Визнавати морально-етичні та професійні правила діяльності лікаря стоматолога.
2. Усвідомити морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології.
3. Навчитись сприяти здоровому психологічному мікроклімату в колективі; засвоїти правові норми взаємовідносин стоматолог - пацієнт .
4. Демонструвати *на фантомах та моделях* вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та використовувати стоматологічне обладнання в ортопедичній стоматології.
5. Демонструвати *на фантомах* виконання стоматологічних маніпуляцій
6. Virізняти особливості застосування принципів асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати: Організація роботи ортопедичного відділення. Устаткування й інструментарій робочих місць лікаря стоматолога-ортопеда та зубного техника. Асептика й антисептика. Анатомічна будова верхньої та нижньої щелепи. Спільні риси та відмінності у їх розвитку і будові. Анатомічна будова й функція скронево-нижньощелепного суглобу, з'єднання нижньої щелепи з основою черепа. Жувальні м'язи. Їх будова, функція, місця прикріплення та вектор напрямку дії. Компоненти жувального апарату. М'язево-нервовий та суглобовий комплекс, функціональна оклюзія. Їх характеристика та взаємодія. Зуби, зубні ряди. Анатомо-топографічні особливості будови коронкової та кореневої частини різних функціональних груп зубів. Фактори, що забезпечують цілісність та стійкість зубних рядів. Зубна, базальна й альвеолярні дуги. Оклюзійна площина. Трансверзальні й сагітальні оклюзійні криві.

Функціональна анатомія оклюзійної поверхні фронтальних груп зубів, їх значення в артикуляції нижньої щелепи. Функціональна анатомія оклюзійної поверхні бічних груп зубів, їх значення в артикуляції нижньої щелепи. Опорні та направляючі горби. Фізіологічні види прикусів та їх ознаки. Характеристика ортогнатичного прикусу. Патологічні види прикусів. Характеристика та ознаки. Оклюзія зубних рядів. Визначення. Види оклюзії. Контакти зубних рядів в передній та бічних оклюзіях. Ознаки центральної оклюзії. Артикуляція нижньої щелепи. Рухи нижньої щелепи в вертикальній, сагітальній та трансверзальній площинах. Фактори оклюзії. Фази жувальних рухів за Гізі. Послідовність обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження. Клінічні та додаткові методи обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології Попередній та остаточний діагноз. Складові частини. Історія хвороби та правила її ведення. Види відбиткових ложок, їх характеристика. Вибір відбиткової ложки залежно від виду протезування. Відбитки. Визначення й класифікації. Вимоги та межі анатомічних відбитків. Методика отримання. Протезне ложе й протезне поле. Класифікації відбиткових матеріалів, що застосовуються в ортопедичній стоматології. Вимоги до відбиткових матеріалів. Показання до застосування. Термопластичні й кристалізуючі відбиткові матеріали. Представники. Фізико-хімічні властивості. Етапи отримання відбитків термопластичними матеріалами. Показання до застосування альгінатних мас. Представники. Показання до застосування. Методики отримання альгінатних відбитків. Тіксотропність. Умови зберігання альгінатних відбитків в різних середовищах. Силіконові відбиткові матеріали. Класифікації. Представники. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування. Техніки отримання відбитків силіконовими матеріалами. Одношарові та двошарові відбитки. Полієфірні відбиткові матеріали. Представники. Фізико-хімічні властивості. Гідрофобність й гідрофільність. Показання до застосування. Можливі ускладнення при отриманні відбитків і їх попередження. Методи дезінфекції відбитків. Гіпс. Склад, формула. Класифікації. Застосування в клініці ортопедичної стоматології та зуботехнічній лабораторії. Фізико-хімічні властивості гіпсу. Стадії кристалізації. Каталізатори та інгібітори реакції кристалізації. Коефіцієнти розширення. Види гіпсових моделей. Технології виготовлення гіпсових моделей щелеп. Методи гіпсування моделей в оклюдатор. Класифікації дефектів коронкової частини зуба за Блеком. Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ). Класифікація дефектів зубних рядів за Бетельманом та Кеннеді. Вкладки. Конструкції. Класифікації. Показання до застосування. Матеріали, що використовуються для виготовлення вкладок. Види й конструкції вкладок типу in-lay, on-lay й over-lay. Їх модифікації. Показання до застосування. Матеріали, що використовуються для їх виготовлення. Штифтові зуби. Конструкції штифтових зубів. Показання до їх виготовлення. Штифтовий зуб за Річмонд. Суцільнолита металева штифтова куксова вкладка. Штифтові конструкції типу pin-lay, endo over-lay. Показання до застосування. Матеріали, що використовуються для їх виготовлення. Штучні коронки. Види. Класифікації. Показання до їх застосування. Тимчасові та постійні штучні коронки. Матеріали, що використовуються для виготовлення штучних коронок. Вимоги. Технологія виготовлення штампованої повної металевої коронки. Клініка часткової втрати зубів. Види дефектів зубних рядів, класифікації. Мостоподібні протези. Визначення й складові частини. Види. Показання до застосування. Види опорних елементів і проміжної частини мостоподібних протезів, способи їх з'єднання. Матеріали, що використовуються для їх виготовлення. Технологія виготовлення штамповано-паяного мостоподібного протезу. Вимоги до мостоподібних протезів. Класифікація груп дефектів зубних рядів за Бетельманом. Фіксація центрального співвідношення щелеп. Часткові знімні протези. Види. Конструктивні елементи. Показання до застосування часткових знімних протезів залежно від топографії дефектів зубних рядів. Пластинчасті та бюгельні часткові знімні протези. Конструктивні елементи. Перерозподіл жувального навантаження. Повна вторинна адентія. Класифікація беззубих щелеп по Шредеру, Келлеру. Повні знімні протези. Конструктивні елементи. Матеріали, що використовуються для їх виготовлення.

8.2. Уміти: трактувати функціональну анатомію жувального апарату, його компонентів та їх взаємодію;

- змодельовати коронкову частину зуба фронтальної групи на гіпсовій моделі (різців та ікол верхньої та нижньої щелеп);
- змодельовати коронкову частину зуба бічної групи на гіпсовій моделі (премолярів і молярів верхньої та нижньої щелеп);
- визначати топографічну належність зубів;
- визначати види фізіологічних та патологічних прикусів на гіпсових моделях;
- визначати послідовність обстеження ортопедичних пацієнтів;
- сформулювати послідовність заповнення історії хвороби ортопедичного пацієнта;
- формулювати основні складові частини діагнозу;
- встановити анатомічну частину діагнозу ортопедичному пацієнту згідно класифікацій дефектів зубних рядів за Бетельманом та Кеннеді;
- розрахувати втрату жувальної ефективності за Агаповим;
- класифікувати дефекти коронкової частини зубів за Блеком та визначати індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ);
- підібрати відбиткову ложку на верхню та нижню щелепу;
- отримати повний анатомічний відбиток з гіпсової моделі різними відбитковими матеріалами;
- оцінити отриманий відбиток відповідно вимогам;
- володіти технікою виготовлення гіпсових моделей верхньої та нижньої щелеп та оформлення їх цоколя;
- загіпсувати моделі в оклюдатор в положенні центральної оклюзії;
- визначати показання до виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів залежно від топографії дефектів зубних рядів;
- трактувати основні технологічні етапи виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів.

8.3. Демонструвати:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці ортопедичної стоматології.
2. Демонструвати *на фантомах та моделях* вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та використовувати стоматологічне обладнання в ортопедичній стоматології:
 - ознайомитися із структурою ортопедичного стоматологічного кабінету, відділення, клініки, зуботехнічної лабораторії;
 - вивчити функціональну анатомію жувального апарату, його компоненти та їх взаємозв'язок;
 - вивчити анатомію оклюзійної поверхні зубів;
 - знати види фізіологічних та патологічних прикусів, їх характеристику та ознаки.
 - пояснювати біомеханіку рухів нижньої щелепи;
 - знати послідовність обстеження ортопедичних пацієнтів;
 - знати класифікації та фізико-хімічні властивості відбиткових матеріалів;
 - знати фізико-хімічні властивості основних та допоміжних стоматологічних та зуботехнічних матеріалів;
 - знати класифікації дефектів коронкової частини зубів та дефектів зубних рядів;
 - знати основні технологічні етапи виготовлення незнімних та знімних зубних протезів
3. Демонструвати *на фантомах* виконання стоматологічних маніпуляцій
 - трактувати функціональну анатомію жувального апарату, його компонентів та їх взаємодію
 - моделювати коронкову частину фронтальних і бічних зубів верхньої та нижньої щелеп на гіпсовій моделі;
 - визначати види фізіологічних та патологічних прикусів;
 - отримувати анатомічний відбиток з гіпсової моделі різними відбитковими матеріалами;
 - виготовляти гіпсову модель верхньої та нижньої щелеп;
 - загіпсовувати моделі в оклюдатор в положенні центральної оклюзії;
 - визначати показання до виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів;
 - трактувати основні технологічні етапи виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів

4. Вирізняти особливості застосування принципів асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології:

- вивчити сучасні вимоги до стерилізації інструментів в клініці ортопедичної стоматології;
- усвідомити важливість дотримання правил асептики та антисептики на стоматологічному прийомі;
- засвоїти норми контролю за ефективністю стерилізації;
- визначати методи попередження умов для поширення інфекції в медичних закладах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90 академічних годин, або 3,0 кредити ЄКТС.**

Програма навчальної дисципліни структурована у модулі:

МОДУЛЬ:1 ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ.

Змістовий модуль 1. “Організація роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки і лабораторії. Функціональна анатомія жувального апарату”.

Тема 1. Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки та лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем лікаря-ортопеда та зубного техника.

Тема 2. Функціональна анатомія жувального апарату. Анатомічна будова верхньої та нижньої щелепи. Загальні риси та відмінність в їх розвитку та будові.

Тема 3. Нервово-м'язовий комплекс зубощелепного апарату людини. Абсолютна сила жувальних м'язів. Поняття “жувальний тиск”, “жувальна сила”, “жувальна ефективність”.

Тема 4. Анатомічні особливості будови скронево-нижньощелепного суглобу, пародонта.

Тема 5. Зуби, групи зубів, анатомопографія. Будова зубних рядів та їх форма на верхній та нижній щелепах. Фактори, які забезпечують стійкість зубного ряду. Поняття про зубну, базальну, альвеолярну дуги.

Тема 6. Фізіологічні та патологічні види прикусів.

Тема 7. Артикуляція та оклюзія. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування. Фази жування.

Змістовий модуль 2. Клінічно-лабораторне матеріалознавство.

Тема 8. Класифікація відбитків, моделей. Відбиткові ложки. Методика отримання анатомічних і функціональних відбитків. Можливі ускладнення. Моделі. Методи отримання моделей.

Тема 9. Відбиткові матеріали, класифікація. Матеріали, ті що кристалізуються. Характеристика термопластичних відбиткових матеріалів.

Тема 10. Еластичні відбиткові матеріали (альгінатні, тіоколові, силіконові).

Змістовий модуль 3. Основні технологічні процеси виготовлення незнімних і знімних зубних протезів.

Тема 11. Види та класифікація незнімних протезів. Етапи виготовлення пластмасової коронки (препарування зубів, одержання відбитків, відливання моделей).

Тема 12. Характеристика модельовальних матеріалів для виготовлення незнімних протезів.

Тема 13. Етапи виготовлення пластмасової коронки (модельовання гіпсового зуба воском, гіпсування в кювету).

Тема 14. Характеристика пластмас для незнімного протезування. Їх властивості.

Тема 15. Етапи виготовлення пластмасової коронки (пакування в кювету, розкриття кювети, обробка, шліфовка та поліровка).

Тема 16. Стоматологічні цементи для фіксації незнімних конструкцій. Їх характеристика.

Тема 17. Види та класифікація знімних протезів. Межа часткових знімних протезів на верхній та нижній щелепах.

Тема 18. Види фіксації часткових знімних протезів. Кламери, їх класифікація. Будова.

Тема 19. Характеристика пластмас для знімного протезування. Їх властивості.

Тема 20. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.

Тема 21. Добір і постановка шучних зубів.

Тема 22. Будова кювети. Способи гіпсування в кювету.

Тема 23. Формування пластмаси, режим полімерізації. Обладнання та матеріали для обробки, шліфування та полірування знімних протезів. Стадії дозрівання пластмасового тіста.

Тема 24. Поняття про перебазування знімних протезів. Види перебазування. Способи починок часткових знімних пластинкових протезів. Характеристика самотверднучих пластмас.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Аудиторні			Самост. робота студента	Індивідуальна робота
Лек	Практ зан.	Лаб. зан.				
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Пропедевтика ортопедичної стоматології						
Змістовний модуль 1. Функціональна анатомія жувального апарату людини.						
Тема № 1: Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки та лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем лікаря-ортопеда та зубного техника.			2		2	
Тема № 2: Функціональна анатомія жувального апарату. Анатомічна будова верхньої та нижньої щелепи. Загальні риси та відмінність в їх розвитку та будові.			2		2	
Тема № 3: Нервово-м'язовий комплекс зубощелепного апарату людини. Абсолютна сила жувальних м'язів. Поняття “жувальний тиск”, “жувальна сила”, “жувальна ефективність”.			2		2	
Тема № 4: Анатомічні особливості будови скронево-нижньощелепного суглобу, пародонта.			2		1	
Тема № 5: Зуби, групи зубів, анатомічна топографія. Будова зубних рядів та їх форма на верхній та нижній щелепах. Фактори, які забезпечують стійкість зубного ряду. Поняття про зубну, базальну, альвеолярну дуги.			2		2	
Тема № 6: Фізіологічні та патологічні види прикусів.			2		2	
Тема № 7: Артикуляція та оклюзія. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування. Фази жування.			2		2	
Разом за змістовим модулем №1	21		14		7	
Змістовний модуль 2. Клінічно-лабораторне матеріалознавство.						
Тема №8: Класифікація відбитків, моделей. Відбиткові ложки. Методика отримання анатомічних і функціональних відбитків. Можливі ускладнення. Моделі. Методи отримання моделей.			2		2	

Тема № 9: Відбиткові матеріали, класифікація. Відбиткові матеріали, ті що кристалізуються. Термопластичні відбиткові матеріали.			2		2	
Тема № 10: Еластичні відбиткові матеріали (альгінатні, тіоколові, силіконові).			2		2	
Разом за змістовним модулем №2	22		16		6	
<i>Змістовний модуль 3. Основні технологічні процеси виготовлення незнімних і знімних зубних протезів.</i>						
Тема № 11: Види та класифікація незнімних протезів. Етапи виготовлення пластмасової коронки (препарування зубів, одержання відбитків, відливання моделей).			2		1	
Тема № 12: Характеристика моделювальних матеріалів для виготовлення незнімних протезів.			2		2	
Тема № 13: Етапи виготовлення пластмасової коронки (моделювання гіпсового зуба воском, гіпсування в кювету).			2		2	
Тема № 14: Характеристика пластмас для незнімного протезування. Їх властивості.			2		2	
Тема № 15: Етапи виготовлення пластмасової коронки (пакування в кювету, розкриття кювети, обробка, шліфування та поліровка).			2		2	
Тема № 16: Стоматологічні цементи.			2		1	
Тема № 17: Види та класифікація знімних протезів. Межа часткових знімних протезів на верхній та нижній щелепах.			2		2	
Тема № 18: Види фіксації часткових знімних протезів. Кламери, їх класифікація. Будова.			2		1	
Тема № 19: Характеристика пластмас для знімного протезування. Їх властивості.			2		2	
Тема № 20: Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.			2		2	
Тема № 21: Добір і постановка шучних зубів.			2		2	
Тема № 22: Будова кювети. Методи гіпсування в кювету.			2		1	
Тема № 23: Формування пластмаси. Методи полімеризації базисних пластмас. Обладнання та матеріали для обробки, шліфування та полірування знімних протезів.			2		1	
Тема № 24: Поняття про перебазування знімних протезів. Види перебазування. Способи			2		2	

починок часткових знімних пластинкових протезів						
Разом за змістовий модуль №3			28		21	
Тема № 25 Підсумковий контроль модуля №1.			2		4	
Індивідуальна робота						
РАЗОМ:	90		50		40	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
Програма з даної навчальної дисципліни лекцій не передбачає.

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми		К-сть год.
<i>Змістовий модуль 1: Організація роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки і лабораторії. Функціональна анатомія жувального апарату.</i>		
1	Тема № 1. Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету. Устаткування клініки та лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем лікаря-стоматолога-ортопеда та зубного техника.	2
2	Тема № 2. Функціональна анатомія жувального апарату. Анатомічна будова верхньої та нижньої щелепи. Загальні риси та відмінність в їх розвитку та будові.	2
3	Тема № 3. Нервово-м'язовий комплекс зубощелепного апарату людини. Абсолютна сила жувальних м'язів. Поняття “жувальний тиск”, “жувальна сила”, “жувальна ефективність”.	2
4	Тема № 4. Анатомічні особливості будови скронево-нижньощелепного суглоба, пародонта	2
5	Тема № 5. Зуби, групи зубів, анатомопографія. Будова зубних рядів та їх форма на верхній та нижній щелепах. Фактори, які забезпечують стійкість зубного ряду. Поняття про зубну, базальну, альвеолярну дуги.	2
6	Тема № 6. Фізіологічні та патологічні види прикусів.	2
7	Тема № 7. Артикуляція та оклюзія. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування. Фази жування.	2
<i>Змістовий модуль 2: Клінічно-лабораторне матеріалознавство.</i>		
8	Тема № 8. Класифікація відбитків, моделей. Відбиткові ложки. Методика отримання анатомічних і функціональних відбитків. Можливі ускладнення. Моделі. Методи отримання моделей.	2
9	Тема № 9. Відбиткові матеріали, класифікація. Відбиткові матеріали, що кристалізуються. Термопластичні відбиткові матеріали.	2
10	Тема № 10. Еластичні відбиткові матеріали (альгінатні, тіоколові, силіконові).	2

Змістовий модуль 3. Основні технологічні процеси виготовлення незнімних і знімних зубних протезів.		
11	Тема № 11. Види та класифікація незнімних протезів. Етапи виготовлення пластмасової коронки (препарування зубів, одержання відбитків, відливання моделей).	2
12	Тема № 12. Характеристика моделювальних матеріалів для виготовлення незнімних протезів.	2
13	Тема № 13. Етапи виготовлення пластмасової коронки (моделювання гіпсового зуба воском, гіпсування в кювету).	2
14	Тема № 14. Характеристика пластмас для незнімного протезування. Їх властивості.	2
15	Тема № 15. Етапи виготовлення пластмасової коронки (пакування в кювету, розкриття кювети, обробка, шліфування та поліровка).	2
16	Тема № 16. Стоматологічні цементи.	2
17	Тема № 17. Види та класифікація знімних протезів. Межа часткових знімних протезів на верхній та нижній щелепах.	2
18	Тема № 18. Види фіксації часткових знімних протезів. Кламери, їх класифікація. Будова кламера.	2
19	Тема № 19. Характеристика пластмас для знімного протезування. Їх властивості.	2
20	Тема № 20. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.	2
21	Тема № 21. Добір і постановка шучних зубів.	2
22	Тема № 22. Будова кювети. Способи гіпсування в кювету.	2
23	Тема № 23. Формування пластмаси. Методи полімеризації базисних пластмас. Обладнання та матеріали для обробки, шліфування та полірування знімних протезів.	2
24	Тема № 24. Поняття про перебазування знімних протезів. Види перебазування. Способи починок частково знімних пластинкових протезів. Характеристика самотверднучих пластмас.	2
25	Підсумковий контроль модуля №1.	2
	РАЗОМ	50

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	ТЕМА	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять –теоретична , опрацювання практичних навичок, вмінь.	5
2.	Підготовка до контролю засвоєння змістових модулів – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	2
3.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	11
3.1	Оцінювання діагностичних моделей.	2
3.2	Підбір стандартних ложок.	2
3.3	Вибір відбиткового матеріалу.	2
3.4	Одержання відбитка альгінатним матеріалом. Його оцінка.	2
3.5	Одержання відбитка термопластичним матеріалом. Його оцінка.	2
3.6	Одержання комбінованого відбитка силіконовим матеріалом (двофазна методика і сендвіч-техніка).	2
3.7	Відливання моделей та оформлення їх цоколів.	2
3.8	Фіксація моделей в положенні центральної оклюзії перед гіпсуванням в оклюдатор.	2
3.9	Гіпсування моделей в оклюдатор (артикулятор).	2
3.1 0	Моделювання гіпсового зуба воском для виготовлення пластмасової коронки.	2
3.1 1	Креслення меж часткових знімних протезів на моделях щелеп.	2
3.1 2	Виготовлення одноплечових дротяних кламерів на моделі.	2
3.1 3	Моделювання воскового базису з оклюзійними валиками.	2
3.1 4	Проведення підбору штучних зубів у частковому знімному протезі.	2
3.1 5	Загіпсовування моделей в кювету прямим способом.	2
3.1 6	Проведення починки часткового знімного протеза клінічним способом.	2
4.	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	2
5.	Ведення альбому.	4
	Всього годин	40

14. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (ІДРС)

1. Функціональна анатомія та компоненти жувального апарату. Інтеграція та координація роботи жувального апарату.
2. Артикуляція та оклюзія. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Фактори оклюзії.
3. Конструкції вкладок. Порівняльна характеристика з іншими видами незнімних протезів.
4. Клініко-лабораторні етапи виготовлення металевих та комбінованих мостоподібних протезів.
5. Види часткових знімних протезів. Показання. Порівняльна характеристика.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Організаційні принципи роботи ортопедичного кабінету.
2. Устаткування клініки та лабораторії.
3. Ознайомлення з робочим місцем лікаря-ортопеда та зубного техніка.
4. Функціональна анатомія жувального апарату.
5. Анатомічна будова верхньої та нижньої щелепи.
6. Загальні риси та відмінність в їх розвитку та будові.
7. Нервово-м'язовий комплекс зубощелепного апарату людини.
8. Абсолютна сила жувальних м'язів.
9. Поняття “жувальний тиск”, “жувальна сила”, “жувальна ефективність”.
10. Анатомічні особливості будови скронево-нижньощелепного суглобу, пародонта.
11. Зуби, групи зубів, анатомотопографія.
12. Будова зубних рядів та їх форма на верхній та нижній щелепах.
13. Фактори, які забезпечують стійкість зубного ряду.
14. Поняття про зубну, базальну, альвеолярну дуги.
15. Фізіологічні та патологічні види прикусів.
16. Артикуляція та оклюзія.
17. Біомеханіка рухів нижньої щелепи.
18. Жування. Фази жування.
19. Класифікація відбитків, моделей. Відбиткові ложки.
20. Методика отримання анатомічних і функціональних відбитків.
21. Можливі ускладнення.
22. Моделі. Методи отримання моделей.
23. Відбиткові матеріали, класифікація.
24. Матеріали, ті що кристалізуються.
25. Характеристика термопластичних відбиткових матеріалів.
26. Еластичні відбиткові матеріали (альгінатні, тіоколові, силіконові).
27. Види та класифікація незнімних протезів.
28. Характеристика моделювальних матеріалів для виготовлення незнімних протезів.
29. Етапи виготовлення пластмасової коронки (моделювання гіпсового зуба воском, гіпсування в кювету).
30. Характеристика пластмас для незнімного протезування. Їх властивості.
31. Етапи виготовлення пластмасової коронки (пакування в кювету, розкриття кювети, обробка, шліфівка та поліровка).
32. Стоматологічні цементи для фіксації незнімних конструкцій. Їх характеристика.
33. Види та класифікація знімних протезів.
34. Межа часткових знімних протезів на верхній та нижній щелепах.
35. Види фіксації часткових знімних протезів.
36. Кламери, їх класифікація. Будова.
37. Характеристика пластмас для знімного протезування. Їх властивості.
38. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.
39. Добір і постановка шучних зубів.
40. Будова кювети.
41. Способи гіпсування в кювету.
42. Формування пластмаси, режим полімерізації.
43. Обладнання та матеріали для обробки, шліфування та полірування знімних протезів.
44. Стадії дозрівання пластмасового тіста.
45. Поняття про перебазування знімних протезів. Види перебазування.
46. Способи починок часткових знімних пластинкових протезів.
47. Характеристика самотверднучих пластмас.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

- змодельовати коронкову частину зуба фронтальної групи на гіпсовій моделі (різців та ікол верхньої та нижньої щелеп);
- змодельовати коронкову частину зуба бічної групи на гіпсовій моделі (премолярів і молярів верхньої та нижньої щелеп);
 - визначати топографічну належність зубів;
 - визначати види фізіологічних та патологічних прикусів на гіпсових моделях;
 - визначати послідовність обстеження ортопедичних пацієнтів;
 - сформулювати послідовність заповнення історії хвороби ортопедичного пацієнта;
 - формулювати основні складові частини діагнозу;
 - встановити анатомічну частину діагнозу ортопедичному пацієнту згідно класифікацій дефектів зубних рядів за Бетельманом та Кеннеді;
 - розрахувати втрату жувальної ефективності за Агаповим;
 - класифікувати дефекти коронкової частини зубів за Блеком та визначати індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ);
 - підібрати відбиткову ложку на верхню та нижню щелепу;
 - отримати повний анатомічний відбиток з гіпсової моделі різними відбитковими матеріалами;
 - оцінити отриманий відбиток відповідно вимогам;
 - володіти технікою виготовлення гіпсових моделей верхньої та нижньої щелеп та оформлення їх цоколя;
 - загіпсувати моделі в оклюдатор в положенні центральної оклюзії;
 - визначати показання до виготовлення знімних та незнімних конструкцій зубних протезів залежно від топографії дефектів зубних рядів.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися **на кожному його етапі**: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Загальна оцінка навчальної діяльності студента на кожному занятті є комплексною і проставляється викладачем наприкінці заняття до “Журналу обліку відвідувань та успішності студентів” (Форма № ЕН-1).

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента **на кожному практичному занятті** здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття.

Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 1. Питома вага оцінки за конспект із домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде **нижчою на 1 бал**.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 15 тестових завдань формату А (**рівень І- 2**) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття, як що студент правильно відповів на 81-100% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 66-71% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 55-61% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 55% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до **професійних алгоритмів** під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “4” виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “3” виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі або моделі щелеп стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка “2” виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі або моделі щелеп стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки **кінцевого рівня знань** студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 15 тестових завдань формату А (**рівень I**) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв’язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 66-71% тестових завдань, При розв’язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 55-61% тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 55% тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.**

У програмі з дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології” передбачено **7 додаткових балів** для оцінювання різних видів індивідуальної самостійної роботи студента для Модуля №1.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль (ПМК)

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), виконали всі види робіт та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72 балів).

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Оцінювання модуля та дисципліни

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Регламент

підсумкового модульного контролю Модулю № 1 з дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології”

Підсумковий модульний контроль Модулю №1 дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології” проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали **не менше, як 72 балів** (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модулю №1.

ПМК Модулю № 1 дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології” складається з двох частин: теоретичної і практичної.

1. Теоретична частина ПМК приймається у вигляді:

- письмового вирішення 25-ти стандартизованих тестових завдань формату А, що охоплюють всі розділи дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології” та входять до Модулю №1. Кожне тестове завдання 1 рівня має тільки одну правильну відповідь, 2 рівня – декілька правильних відповідей. Термін письмової роботи – **35 хвилин**;

- письмової відповіді на 1 питання з “Переліку питань” до ПМК Модулю №1 з дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології” (термін письмової роботи - **25 хвилин**) та усної співбесіди з екзаменатором (**15 хвилин**).

2. Практична частина ПМК полягає у демонстрації студентом трьох практичних навичок із “Переліку практичних навичок” для ПМК Модулю №1 з дисципліни “Пропедевтика ортопедичної стоматології” на фантомі або моделях щелеп. Термін проведення практичної частини ПМК становить **35 хвилин**.

3. Підведення підсумків та оголошення результатів, оформлення документації – 10 хвилин.

Тривалість ПМК – 2 академічні години (120 хвилини).

Методики оцінювання поточної навчальної діяльності

Форми контролю і система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (2005).

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінка підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Вага кожної теми в межах одного модуля має бути однаковою. Оцінювання поточної навчальної діяльності студентів описується у робочій навчальній програмі з дисципліни.

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ти бальною традиційною шкалою, що потім конвертуються у бали в залежності від кількості тем у модулі. В програмі була застосована така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

*- мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні даного модулю, щоб бути допущеним до складання підсумкового модульного контролю.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу (ІДРС).

Максимальна кількість балів за вивчення 1 модулю дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології»: 120 балів.

Мінімальна кількість балів за вивчення модулю дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології»: 72 бали

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи студента (індивідуальних завдань):

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента (СРС) залежить від її обсягу і значимості, але не більше 12 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студентів, що передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, що виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється лише при підсумковому модульному контролі.

Підсумковий модульний контроль:

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового модульного контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми підсумкового модульного контролю з пропедевтики ортопедичної стоматології визначаються у робочій навчальній програмі.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається захищеним, якщо студент набрав *не менше 50 балів*.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Номер модуля, кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних Занять	Конвертація у бали традиційних Оцінок				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС	Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки					
			„5”	„4”	„3”	„2”		
Модуль 1 90/3,0	№1, №2, №3	24	4,5	3,5	2,5	0	12	72

Максимальна кількість балів для студентів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується $120 = 24 \times 4,5 + 12$ (ІСРС)

Мінімальна кількість балів для студентів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $72=24 \times 2,5+12$ (ІСРС).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«E»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «E» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «E».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Основна (базова) література:

1. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
2. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М.Рожко, З.Б.Попович, В.Д.Куроедова та ін.; за ред. Проф. М.М.Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 872 с.
3. Фліс П.С., Леоненко Г.П., Канюра А.А. и др.. Пропедевтика ортопедической стоматологии: Учебник под ред. П.С.Флиса. – К.: ВСИ «Медицина», 2014. – 344с.

19.2. Допоміжна література

1. Фліс П.С., Леоненко Г.П., Шинчуковський І.А. Пропедевтика ортопедичної стоматології: Підручник за ред. П.С.Фліса. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 328 с.
2. Макеєв В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології (навчальний посібник). –Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2010, -394 с.
3. Фліс П.С., Власенко А.З. Технологія виготовлення зубних протезів з використанням керамічних і композитних матеріалів. – К.: Медицина, 2010 р. - 296 с.
4. Чулак Л.Д., Шутурмінський В.Г. Клінічні та лабораторні етапи виготовлення зубних протезів. Одеса, Одеський мед університет, 2009, 317 с.
5. Лебеденко І.Ю., Арутюнов С.Д. Клинические методы диагностики функциональных нарушений зубочелюстной системы. - М.: МЕДпресс - информ, 2008. - 111 с.
6. Маевски С.В. Стоматологическая гнатопизиология. Нормы окклюзии и функции стоматологической системы /Маевски С.В. –Львов: ГалДент. – 2008. -144с.
7. Основы деонтологии в стоматологии. Пособие для студентов и врачей /Под ред. Г.П. Рузина. –Винница: Нова книга, 2008. -120с.
8. Техніка виготовлення знімних протезів : підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних. - К.: Медицина, 2008. - 256 с.
9. Шиллинбург Герберт DDS, Ричард Якоби DDS. Основы несъемного протезирования. - М.: «Квинтэссенция», 2008. - 563 с.
10. Король М.Д., Рамусь М.О. «Клінічні та лабораторні особливості виготовлення металокерамічних зубних протезів». - Вінниця: Нова книга, 2006.-160 с.
11. Окклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 200с.
12. Власенко А.З., Стрелковський К.М. за ред. Фліса П.С. «Технологія виготовлення зубних протезів з використанням керамічних і композитних матеріалів». - Київ «Здоров'я» 2005.-164 с.
13. Пропедевтика ортопедичної стоматології/ за ред. Короля М.Д. - Вінниця: Нова книга, 2005. - 240 с.
14. Помайницький В.Г. Зубне протезирование. Учебно-методическое пособие для иностранных студентов стоматологического факультета // Помайницький В.Г., Фастовец Е.А.: Днепрпетровск, ОК «Друкар», 2004. – 60с.
15. Король М.Д., Коробейніков Л.С., Кіндій Д.Д., Ярковий В.В. Практикум з ортопедичної стоматології. Частина II. Полтава: ПП «Форміка», 2002. – 168 с.
16. Хоманн А., Хильшер в. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. на русск.яз. проф.. В.Ф.Макеєв. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2002.- 192 с., 178 рис.

19.3. Інформаційні ресурси

<http://moodle.bsmu.edu.ua/course/view.php?id=270>

<https://knigi-shop.prom.ua/p1113475474-materialoznavstvo-stomatologiyi-korol.html>

<http://eprints.zu.edu.ua/21893/1/%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%88%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

<https://www.gurt.org.ua/uploads/news/files/2016->

[8/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-min.pdf](https://www.gurt.org.ua/uploads/news/files/2016-8/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-min.pdf)

<https://ohi-s.com/ortopediya-cat/>

<http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/32581>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор,
2. Гавалешко Василь Петрович – асистент кафедри, кандидат медичних наук.